

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-98/17-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 14, příspěvková organizace
Sídlo	Kostelní náměstí 185/14, 350 02 Cheb
E-mail právnické osoby	zakladniskolacheb@seznam.cz
IČ	70987238
Identifikátor	600066622
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslava Hartmannová
Zřizovatel	Město Cheb
Místa inspekční činnosti	Kostelní náměstí 185/14, 350 02 Cheb Náměstí Baltazara Neumanna 522/12, 350 02 Cheb Dragounská 931/38, 350 02 Cheb
Termín inspekční činnosti	14. 2. – 16. 2. 2017 a 7. 3. – 9. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost vykonávaná podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 14, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem (dále „kapacita“) 200 žáků a školní družiny s kapacitou 30 žáků.

Škola vzdělává k datu inspekční činnosti 178 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v oborech vzdělání 79-01-C/01 Základní škola (dále „ZŠ“) a 79-01-B/01 Základní škola speciální (dále „ZŠS“). Vzdělávání se uskutečňuje ve třech budovách v Chebu. V budově v ulici Kostelní náměstí 14 sídlí vedení školy a vzdělávají se zde žáci v deseti třídách ZŠ, přičemž sedm tříd 2. – 9. ročníku je zřízeno pro žáky s lehkým mentálním postižením. Tři třídy jsou zřízeny pro žáky s více vadami, se závažnými poruchami chování popř. učení a pro žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze zdravotního znevýhodnění, z toho se ve 4. třídě vzdělávají žáci 2., 3. a 4. ročníku, v 6. třídě se vzdělávají žáci 5. a 6. ročníku a v 9. třídě se vzdělávají žáci 7., 8. a 9. ročníku. Do těchto jsou také integrováni někteří žáci s lehkým mentálním postižením. V budově v ulici Baltazara Neumanna 12 se v osmi třídách 1. – 10. ročníku vzdělávají žáci základní školy speciální, z toho jsou tři třídy zřízeny pro žáky s autismem. Třetím místem, kde škola poskytuje vzdělávání, je domov pro osoby se zdravotním postižením v ulici Dragounská 38. Zde je individuálně vzděláváno 10 žáků s těžkým a hlubokým mentálním postižením; tři žáci jsou vzděláváni v místě jejich trvalého pobytu.

Ve škole je se souhlasem krajského úřadu zřízena přípravná třída pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky; k datu inspekční činnosti je v ní zařazeno 10 dětí, a přípravný stupeň základní školy speciální, ve kterém se vzdělávají čtyři děti.

Školní družina má dvě oddělení, do kterých je zapsáno 23 účastníků vzdělávání k pravidelné zájmové činnosti. V provozu je ráno před vyučováním od 6:30 do 7:40 hodin a po vyučování od 11:40 do 16:00 hodin. Úplata za zájmové vzdělávání činí 100 Kč měsíčně.

Škola nemá vlastní školní jídelnu, stravování dětí a žáků zajišťuje ve školní jídelně místní základní školy.

Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zakladniskolacheb.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základní koncept školy vyjadřuje její dlouhodobé zaměření na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Koncepčním záměrem školy, který vychází z analýzy podmínek a potřeb školy, je škola jako příjemné a přátelské prostředí pro všechny aktéry vzdělávání se zajištěním účinné individuální péče žákům s potřebou podpůrných opatření. Většina žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů, na jehož tvorbě a vyhodnocování se podílejí třídní učitelé a výchovná poradkyně.

Škola nemá vzhledem ke svému zaměření stanoven spádový obvod. Ředitelka přijímá do prvního ročníku žáky na základně žádosti zákonných zástupců a na doporučení školského poradenského zařízení. V průběhu školního roku povoluje přestup žákům z jiných základních škol na žádost zákonných zástupců a do tříd je zařazuje zpravidla podle povahy

speciálních vzdělávacích potřeb, v některých případech však nerespektuje doporučení školských poradenských zařízení ke vzdělávání žáků. Kapacita přípravné třídy je dostačující, ředitelka přijímá všechny uchazeče. Do přípravné třídy jsou děti přijímány na základě žádosti rodičů a doporučení školského poradenského zařízení. Školní družina je primárně určena dětem z přípravné třídy, přípravného stupně základní školy speciální a žákům prvního stupně základní školy. Žáci druhého stupně jsou přijímáni ojedinele v případě volné kapacity na základě žádosti zákonných zástupců a individuální domluvy.

Ředitelka školy splňuje předpoklady stanovené právním předpisem pro výkon této činnosti. Systém řízení je účelně nastaven v organizačním řádu, pro jednotlivé úseky a specializační činnosti jsou jmenováni odpovědní pracovníci včetně zástupkyně ředitelky, která aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy a zároveň vykonává funkci výchovné poradkyně a koordinátorky školních vzdělávacích programů.

Součástí řízení je i kontrolní a hospitační činnost. Hospitační činnost je zaměřena především na naplňování vzdělávacího obsahu školních vzdělávacích programů a na soulad probíraného učiva s výstupy ve školních vzdělávacích programech a rozvoj klíčových kompetencí. Kontrolní činnost v některých oblastech vzdělávání není zcela účinná. Deklarované úsilí školy o zajištění kvalitní individuální péče o všechny žáky tak není zcela naplňováno. V rozvrhu vyučovacích hodin pro žáky páté třídy bylo v dopoledním vyučování zařazeno více než pět vyučovacích hodin, škola tak nevytvořila vhodné psychohygienické podmínky pro jejich vzdělávání. Ředitelka školy nepřijala v období od posledního hodnocení školy Českou školní inspekci v roce 2014 účinná opatření k nápravě stavu, kdy žáci prvního stupně bez lehkého mentálního postižení mají do učebního plánu školního vzdělávacího programu zařazenou výuku cizího jazyka od třetího ročníku v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ale škola vzdělávání v cizích jazycích ve třetí a čtvrté třídě neposkytuje. Tato skutečnost má zásadní negativní vliv na průběh vzdělávání ve škole, kdy škola nenaplňuje školní vzdělávací program v oblasti jazyk a jazyková komunikace (viz průběh vzdělávání).

Ve škole nepracuje žákovská samospráva. Nízký počet žáků ve třídách a jasně nastavená pravidla však umožňují každodenní efektivní komunikaci žáků s učiteli i vedením školy.

Vedení školy vytváří podmínky pro spolupráci mezi pedagogy v metodických orgánech (metodické sdružení prvního a druhého stupně a metodické sdružení základní školy speciální). Členové metodických sdružení aktivně spolupracují, ve spolupráci se zástupkyní ředitelky organizují vzájemné náslechy. V organizačním řádu školy nejsou dosud zakotveny kompetence předsedů metodických sdružení jako řídicího orgánu směrem k pedagogickým pracovníkům. To vede k různé intenzitě spolupráce uvnitř jednotlivých metodických sdružení. Škola systémově umožňuje pedagogický rozvoj začínajícím případně novým pedagogům a asistentům pedagoga formou mentoringu. Spolupráce probíhá v rovině účinné metodické pomoci formou náslechů či vzájemných hospitačí často za účasti vedení, společným vyhodnocováním hodin a poskytováním zpětné vazby.

K zajištění vzdělávání má škola dostatečný počet pedagogických pracovníků. Od poslední inspekční činnosti se zlepšila kvalifikovanost pedagogických pracovníků o 26 %. Podmínku odborné kvalifikace splňuje k datu inspekční činnosti 71 % pedagogů. Tři pedagogové si doplňují vzdělávání studiem ke splnění kvalifikačních předpokladů.

Ředitelka školy organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Většina pedagogických pracovníků se vzdělávala v programech zaměřených na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, avšak DVPP zaměřené na komunikaci se žáky se sluchovým postižením vyučující, s výjimkou vyučující v přípravné třídě, neabsolvovali, přestože se žáci s tímto postižením vzdělávají na obou stupních základní školy. Vzdělávání

žáků s různým typem sluchového postižení klade vysoké nároky na jazykové a metodické znalosti a dovednosti učitelů. Tato skutečnost a také absence účasti pedagogů na vzdělávacích akcích zaměřených na studium a výuku cizích jazyků se projevuje zásadními nedostatky zjištěnými ve výuce.

Finanční prostředky využívá škola především k pořizování učebních a kompenzačních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V roce 2016 škola získala finanční prostředky v rámci rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na zvýšení platů pracovníků regionálního školství a na asistenty pedagoga pro žáky se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním.

Materiální vybavení umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů. K tělovýchovným a rehabilitačním aktivitám využívá škola tělocvičnu a herny. K rozvíjení praktických dovedností žáků slouží odborné učebny (cvičná kuchyňka, modelovna, kreslárna, šijovna). Běžné učebny jsou vybaveny informačními a komunikačními technologiemi (interaktivní, tabule, dataprojektor, počítačové programy aj.), které umožňují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Přípravná třída má k dispozici menší učebnu s malým prostorem pro volné hry. Vybavování třídy probíhá postupně, výběr hraček a didaktických pomůcek je zatím omezený, chybí také herní koutek pro námětové hry. Na základě analýzy potřeb žáků a rodičů nechala škola v budově Baltazara Neumanna 12 vybudovat bezbariérový přístup do jednotlivých pater a zjednodušila tak přístup žákům např. do interaktivní učebny, která slouží zároveň jako zázemí pro školní družinu.

Škola se v rámci spolupráce se školami podobného zaměření ve Spolkové republice Německo účastní projektu „Lena a Jens“ se školami v Marktredwitz, který podporuje personální a komunikativní kompetence žáků. Škola upevňuje zdravé návyky dětí a jejich zdravý životní styl zapojením do projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

Škola vyhledává a vyhodnocuje rizika možného ohrožení života a zdraví žáků a přijímá opatření k jejich odstranění. Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v přípravné třídě vychází ze školního vzdělávacího programu pro přípravnou třídu. Vzdělávací obsah je zaměřen na systematickou přípravu dětí na zahájení vzdělávání v základní škole. Výuka je koncipována s cílem rozvoje samostatnosti, sociálních dovedností a návyků a utváření hrubé i jemné motoriky. Nižší počet dětí ve třídě a přítomnost asistentky pedagoga byly využity pro individuální práci s dětmi. Činnosti byly vhodně námětově propojené a vedly k rozvoji dovedností a návyků. Podíl spontánních činností a aktivit přímo organizovaných učitelkou však nebyl vyvážený, dětem chyběl prostor pro pohybové aktivity a volné hry, což vedlo k jejich nižší aktivitě a patrně únavě. Výtvarné aktivity řízené učitelkou i asistentkou pedagoga poskytovaly dětem málo příležitostí pro tvořivost a kreativitu. Pozitivním zjištěním je, že se učitelka zaměřuje na rozvoj srozumitelnosti řeči a komunikačních schopností, rozvoj orientačních schopností, trénink krátkodobé a dlouhodobé paměti, rozvíjení sociálních kompetencí. Nabízené činnosti směřovaly k rozvoji dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání, ke vnímání prostorových a časových vztahů. Děti zvládaly úměrně svému věku osobní hygienu, orientovaly se ve známých místech, zachovávaly pravidla společenského chování. Klima v přípravné třídě bylo přátelské, děti se na učitelku obracely s důvěrou o radu a pomoc.

V přípravné třídě se vzdělávají dvě děti s těžkým sluchovým postižením, z toho vzdělávání jednoho dítěte se uskutečňuje zpravidla v jeho domácím prostředí. Vyučující aktivně

zapojovala přítomné dítě do činností využitím mluveného českého jazyka a vizuálních způsobů komunikace. Částečná znalost českého znakového jazyka umožňovala vyučující snížení omezení v oblasti rozšiřování a osvojování slovní zásoby dítěte. Absence vzdělání asistentky pedagoga v práci s dětmi sluchově postiženými poněkud ztěžovala komunikaci. Dítěti se tak nedostávají informace v odpovídajícím komunikačním systému, čímž je omezen jeho celkový rozvoj včetně rozšiřování slovní zásoby, dovedností a návyků.

Vzdělávání v základní škole vychází se školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Otevřená škola. Disponibilní hodinovou dotaci využila škola ve prospěch vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a v předmětech speciálně pedagogické péče. Školní vzdělávací program není na prvním stupni zcela naplňován ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cizí jazyk (škola přednostně nabízí a vyučuje jazyk německý) je vyučován chybně až od pátého ročníku. Žáci s mentálním postižením nejsou ve třetím a čtvrtém ročníku vyučováni cizímu jazyku z důvodu poskytování vyšších stupňů podpurných opatření, která těmto žákům školské poradenské zařízení doporučuje. Škola však uvolnila z výuky cizího jazyka v nižších ročnících prvního stupně i žáky, kteří nejsou mentálně postiženi a jejich schopnosti jim ve výuce cizího jazyka nebrání. Ředitelka školy uvolnila tyto žáky na žádost jejich zákonných zástupců, žádosti jsou však odůvodněny skutečnostmi, které výuce cizího jazyka nebrání – slabší prospěch v českém jazyce, kompenzovaná řečová vada, tělesné a zrakové postižení. Uvedeným žákům škola neposkytuje vzdělávací obsah, který jim garantuje výše uvedený rámcový vzdělávací program.

Ve třídách se spojenými ročníky, ve kterých se vzdělávají žáci s různými speciálními vzdělávacími potřebami a do kterých jsou integrováni také žáci s lehkým mentálním postižením, byla náročná organizace práce založená na diferenciaci učiva a individualizaci výuky učitelé většinou velmi dobře zvládnuta. Organizace výuky byla přizpůsobena vzdělávacím potřebám žáků, vyučující účelně využívali didaktické materiály. Hodiny se vyznačovaly věcnou a obsahovou správností, metody a formy byly rozmanité a efektivně zvolené. Žáci byli pozitivně motivováni jak zajímavými postupy a úkoly, tak hodnocením, které zdůrazňovalo pokrok v jejich učení. Učivo učitelky spojovaly s reálnými situacemi a praktickými úkoly. Méně efektivní byla podpora žáka se zrakovým postižením asistentkou pedagoga i učitelkou, poměrně výrazná izolace žáka od ostatních nevede k rozvoji jeho vzdělávacího potenciálu. Při sledované výuce cizího jazyka na druhém stupni kladl vyučující důraz na osvojení a procvičení slovní zásoby pro běžné komunikační situace, účelně propojoval prezentaci na interaktivní tabuli s fixací nové slovní zásoby. Po odborné stránce neprobíhala výuka správně, vyučující se dopouštěl v ústním i písemném projevu opakovaných gramatických chyb, což vedlo i k chybné fixaci slovní zásoby u žáků. Všechny úkoly byly žákům zadávány stejně bez ohledu na dosaženou úroveň znalostí a dovedností, chyběl diferencovaný přístup, který by zohlednil např. délku vzdělávání žáků v daném cizím jazyce, ta je vzhledem ke spojení žáků různých ročníků do jedné třídy různě dlouhá. Vyučující rovněž nezohlednil jiné očekávané výstupy z učební látky pro žáky s lehkým mentálním postižením. Žáci, kteří se vzdělávali vzhledem k dlouhodobému pobytu v anglicky mluvících zemích v německém jazyce krátkou dobu, byli jen v malé míře zohledněni. Chybějící vzdělání v cizích jazycích u vyučujícího měla výrazný negativní vliv na kvalitu vzdělávání.

Hodiny ve třídách zřízených pro žáky s lehkým mentálním postižením byly připravené, věcně správně odučené. Metody a formy ve většině hodin však nebyly efektivně zvoleny a nevedly k aktivnímu učení žáků. Učitelky žákům frontálně předávaly hotové poznatky, učivo bylo jen ojedinele provázáno s reálnými situacemi. Procvičování a opakování gramatiky a jazykové skladby bylo mechanické a nerozvíjelo funkční čtenářskou gramotnost

žáků. Učitelky nepracovaly účinnými metodami práce s textem, neověřovaly, zda žáci rozumí přečteným textům, ale primárně vycházely z předpokladu, že žáci textu nerozumějí. Nevedly je tak ke kritickému myšlení a vlastnímu úsudku. Výjimkou byla hodina českého jazyka v jedné z paralelních tříd osmého ročníku, ve které byli žáci účinně vedeni k aktivní komunikaci a samostatnému myšlení, v této třídě byla i míra porozumění obsahu předkládaných textů a dalších sdělení žáky mnohem vyšší. V hospitované třídě zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením se vzdělává žák s těžkým sluchovým postižením. Vyučující sice aktivně zapojovala žáka do činností, pro komunikaci se žákem však používala pouze mluvený český jazyk. Organizace výuky, kdy žáci seděli v řadách za sebou a rychlé střídání aktivit během hodiny umožňovaly jen v malé míře vizuální komunikaci mezi vyučujícím a žákem.

Vyučující v základní škole komunikovali se žáky vstřícně, vyjadřovali důvěru v to, že žáci mohou dostat na ně kladeným učebním nárokům. Ve všech sledovaných hodinách bylo však jen ojediněle zařazeno sebehodnocení žáků nebo jejich vzájemné hodnocení, práci v hodině hodnotili pouze vyučující a poskytovali tak žákům pouze částečnou zpětnou vazbu, která by byla vztažena k pokroku žáků v učení a porozumění jejich učebním potřebám.

Vzdělávání ve třídách základní školy speciální probíhá podle školního vzdělávacího programu pro speciální vzdělávání „Škola pro život“ zpracovaného v souladu s platnými dokumenty. Disponibilní hodinovou dotaci využila škola účelně ve prospěch vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Umění a kultura a Jazyk a jazyková komunikace. Vyučování probíhalo v heterogenních třídách, v nichž se vzdělávali žáci s různým typem znevýhodnění. Nízký počet žáků ve třídách vyučujícím umožňoval uplatňovat potřebnou individualizaci a diferenciaci směrem ke všem žákům. Všechny hodiny byly obsahově promyšlené a velmi dobře provedené z hlediska organizace a forem práce. Využití názorných pomůcek zvyšovalo efektivitu vyučování. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků, převládala klidná atmosféra, komunikace učitelů se žáky byla přívětivá. Vyučovací cíle byly stanoveny s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků. Společná příprava učitelek a asistentek pedagoga na výuku přispívala ke kvalitě zhlédnutých hodin. Velmi časté bylo motivační hodnocení v průběhu hodin, nechybělo závěrečné shrnutí učitelem a jednoduché prvky sebehodnocení žáků.

Školní vzdělávací program školní družiny je provázaný s činností základní školy. Nabídka zájmových aktivit vede k rozvoji individuálních dovedností žáků, rozvíjí schopnost spolupracovat. Žáci se učí aktivně trávit volný čas, do programu jsou zařazovány vycházky, pohybové aktivity na dětském hřišti v okolí školy. Rekreační a odpočinkové činnosti (společenské hry, hry se stavebnicemi, výtvarné činnosti aj.) přizpůsobily vychovatelky individuálním zájmům žáků. Sledovaný průběh zájmového vzdělávání vedl ke kompenzaci únavy žáků z vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové průběžně získávají aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků za použití vlastních nástrojů hodnocení (např. ústní zkoušení, písemné projevy, ověřování praktických dovedností). V základní škole hodnotí vyučující převážně klasifikačním stupněm, v základní škole speciální používají vyučující na prvním stupni slovní hodnocení, na druhém stupni kombinují slovní hodnocení a známku. Počet neprospívajících žáků se v hodnoceném období výrazně neměnil, pohybuje se kolem 3 %. S vyznamenáním prospělo cca 17 % žáků. Výsledky vzdělávání učitelé průběžně sledují, pracují s portfolii žáků. Zákonní zástupci jsou s průběžným hodnocením žáků seznamováni prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách popř. žákovských notýscích. V případě ohrožení žáků školní neúspěšností jsou přijímána

opatření na úrovni třídního učitele, popřípadě učitele daného předmětu. Nejčastější formou je skupinové doučování. Výsledky vzdělávání žáků škola eviduje a projednává na pedagogických radách. Průběžné hodnocení a hodnocení na vysvědčení je celkově motivační. Škola nezjišťuje míru dosahování očekávaných výsledků žádnými objektivními vnějšími nástroji, nezapouje se do testování znalostí a dovedností žáků ani nesrovnává výsledky vzdělávání žáků s ostatními základními školami. Nezískává tak objektivní obraz o vzdělávacím pokroku žáků ani o účinnosti vlastních vzdělávacích strategií, metod a forem.

Školní poradenství zajišťují zástupkyně ředitelky ve funkci výchovné poradkyně a školní metodik prevence. Školní poradenství je významnou a rozsáhlou činností školy. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a ve většině případů respektuje jejich doporučení ke vzdělávání žáků. Škola však nerespektovala doporučení ke vzdělávání čtyř žáků bez mentálního postižení, které přijala ke vzdělávání a zařadila je pro první pololetí aktuálního školního roku do tříd zřízených pro lehce mentálně postižené žáky. Revize zpráv a doporučení ke vzdělávání těchto žáků potvrdila, že žáci nemají mentální postižení. Škola uvedený stav částečně napravila tím, že žáky od začátku druhého pololetí zařadila do tříd, kde se vzdělávají žáci s více vadami, se závažnými poruchami chování, popř. učení a žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají z jiných znevýhodnění. Zákonní zástupci žáků projeví písemně vůli, aby se uvedení chybně zařazení žáci ve škole dále vzdělávali.

Škola zpracovává na základě doporučení školských poradenských zařízení pro většinu žáků individuální vzdělávací plány (dále „IVP“). V některých případech jsou do IVP stanovována opatření v oblasti obsahu učiva a rozsahu vzdělávání, která však nemají oporu v doporučeních ŠPZ; jedná se o žáky, kteří byli ředitelkou školy neodůvodněně uvolněni z výuky cizího jazyka ve třetí a čtvrté třídě.

Škola vytvořila strategii pro předcházení školní neúspěšnosti, kterou účinně využívá. Není však nastavena strategie v případě žáků, pobývajících delší dobu v zahraničí. Těmto žákům, kteří pobývali především v anglicky mluvících zemích, škola nabízí pouze výuku německého jazyka, ačkoliv je předpoklad, že by tito žáci byli v anglickém jazyku úspěšnější.

Česká školní inspekce pozitivně hodnotí činnost školy v oblasti kariérního poradenství; škola poskytuje žákům i jejich zákonným zástupcům účinnou podporu při přípravě na přijímací řízení do vyššího druhu vzdělávání, sleduje další vzdělávací dráhu žáků včetně volby povolání. Většina žáků po splnění povinné školní docházky pokračuje ještě alespoň jeden rok v základním vzdělávání nebo odchází do středních škol; cca čtvrtina žáků dále ve vzdělávání nepokračuje, podíl těchto žáků se daří škole mírně snižovat.

Při realizaci programu prevence sociálně patologických jevů hrají významnou roli třídní učitelé, kteří úzce spolupracují s metodikem prevence a výchovnou poradkyní. Oblast prevence je zaměřena především na vytváření pozitivního klimatu ve třídách. Pro případ hlavních očekávaných forem výskytu rizikového chování má škola nastavená pravidla postupu. Rizikové chování je spojené nejčastěji s nepřizpůsobením se školnímu režimu, popř. je ovlivněno rodinným nebo volnočasovým prostředím žáka. Škola přijímá účinná opatření k minimalizaci neomluvených hodin, spolupracuje úzce s orgánem sociálně – právní ochrany dětí. Pro minimalizaci sociálně patologických jevů škola připravuje různé preventivní aktivity, na kterých spolupracuje s různými sociálními partnery (město Cheb, Policie ČR, Lesy ČR aj.)

Motivačním prvkem k dalším aktivitám je vytváření podmínek pro zapojení žáků do soutěží, při kterých nároky kladené na žáky plně respektují jejich individuální možnosti, napomáhají jejich osobnostnímu a charakterovému rozvoji, podporují rozvoj dovedností a sociálních kompetencí. K takovým patří např. soutěž Zručný chlapec, zaměřený na zhotovení výrobků z různých materiálů. Žáci školy se účastní pravidelně sportovních a výtvarných soutěží.

Základní škola speciální organizuje projektové dny, dny otevřených dveří, besídky, jejichž cílem je prezentace výsledků vzdělávání a rovněž osvětová činnost pro zákonné zástupce. K naplňování školních vzdělávacích programů se škola účastní školních akcí při různých tematicky zaměřených příležitostech.

Výsledky vzdělávání ve školní družině jsou prezentovány prostřednictvím mnoha akcí a aktivit, které organizuje školní družina nebo na kterých účinně spolupracuje se sociálními partnery.

Další zjištění

Ve zřizovací listině školy je jako hlavní účel a předmět činnosti uvedeno „poskytování základního vzdělávání žákům, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“. Ve škole se však nevzdělávají žáci bez speciálních vzdělávacích potřeb. Ve zřizovací listině tak chybí určení, že je škola zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona a pro jaký druh znevýhodnění podle uvedeného předpisu je zřízena. Ve škole jsou pouze speciální třídy. Zřizovací listinu je nutné v tomto smyslu doplnit.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti se zlepšila kvalifikovanost pedagogického sboru o téměř jednu třetinu. Podmínku odborné kvalifikace splňuje k datu inspekční činnosti 71 % pedagogů.
- Ředitelka školy nepřijala v období od posledního hodnocení školy Českou školní inspekci účinná opatření k nápravě stavu, kdy žáci prvního stupně bez mentálního postižení nemají do učebního plánu zařazenou výuku cizího jazyka od třetího ročníku; rizikem je nenaplnění školního vzdělávacího programu.
- Škola vybuodovala v budově Baltazara Neumanna 12 bezbariérový přístup do jednotlivých pater a zjednodušila tak přístup žákům základní školy speciální do tříd, interaktivní učebny a herny.

Silné stránky

Škola účinně podporuje preventivní práci se žáky v třídním kolektivu z hlediska předcházení rizikového chování. Pozitivní komunikace se žáky vytváří bezpečné a podporující prostředí pro jejich učení a vzdělávací pokroky.

Škola podporuje rozvoj dovedností a sociálních kompetencí například zapojením žáků do soutěží. Škola klade důraz na rozvoj klíčových kompetencí žáků, aktivně vytváří pro žáky zajímavé příležitosti pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti.

Rekreační a odpočinkové činnosti ve školní družině jsou přizpůsobovány individuálním potřebám žáků.

Vyučující v základní škole speciální volili účinné metody a formy výuky s ohledem na různé vzdělávací potřeby a možnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola poskytuje žákům i jejich zákonným zástupcům účinnou podporu v oblasti kariérového poradenství, sleduje další vzdělávací kroky žáků.

Slabé stránky

Podíl spontánních činností a aktivit přímo organizovaných učitelkou v přípravné třídě nebyl vyvážený, dětem chyběl prostor pro pohybové aktivity a volné hry. Ve třídě je nedostatek místa a vybavení pro pohybové aktivity dětí a volnou hru.

Škola chybně nastavila strategii školy ve výuce cizích jazyků, kdy ve třetí a čtvrté třídě u žáků vzdělávaných podle rámcového vzdělávacího plánu pro základní školu nevyučuje cizí jazyk. Nenaplnuje tak školní vzdělávací program v oblasti jazyk a jazyková komunikace u žáků, kteří nejsou mentálně postiženi.

Škola nenabízí v rámci strategie předcházení školní neúspěšnosti žákům, kteří dlouhodobě pobývají v anglicky mluvících zemích, anglický jazyk jako cizí jazyk, kdy je předpoklad, že by mohli být v tomto předmětu úspěšnější.

Škola nerespektuje vždy doporučení školského poradenského zařízení k tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, stanovuje neoprávněně opatření, kterým mění obsah vzdělávání žáků; žákům např. nahrazuje cizí jazyk jiným vyučovacím předmětem.

Škola nerespektovala doporučení ke vzdělávání čtyř žáků bez mentálního postižení, které přijala ke vzdělávání a zařadila je pro první pololetí aktuálního školního roku do tříd zřízených pro lehce mentálně postižené žáky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků škola necílí na aktuální potřeby školy - na vzdělávání v cizích jazycích a komunikaci se sluchově postiženými žáky.

Sledovaná výuka německého jazyka neprobíhala věcně a odborně správně.

Sledovaná výuka ve třídách zřízených pro žáky s lehkým mentálním postižením nerozvíjela funkční čtenářskou gramotnost žáků.

Ve sledovaných hodinách bylo jen ojediněle využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, byla jim tak poskytována jen částečná zpětná vazba, která by byla vztažena k jejich pokroku v učení.

Škola nezjišťuje míru dosahování očekávaných výsledků žádnými objektivními vnějšími nástroji. Nezískává tak objektivní obraz o vzdělávacím pokroku žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dětem v přípravné třídě předkládat nabídku činností tak, aby si mohly vybrat, preferovat učení vlastní činností a také prostřednictvím hry. Při výtvarných a pracovních činnostech nechat dětem prostor pro tvořivost. Zvážit prostorové podmínky třídy pro pohybové aktivity dětí.
- Přehodnotit strategii výuky cizích jazyků a nabízet žákům výuku i anglického jazyka.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na aktuální potřeby školy.
- Zaměřit hospitační činnost na výuku cizích jazyků, hodnocení hodin ve vztahu k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků a na sledování metod práce s textem.
- Zjišťovat výsledky vzdělávání objektivními nástroji, zejména testováním znalostí a dovedností žáků nebo porovnáním se žáky jiných základních škol.
- Jednat se zřizovatelem o doplnění údajů o vzdělávání výhradně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do zřizovací listiny školy.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnou csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dodatek č. 4. Úplné znění zřizovací listiny v platném znění ke dni 1. 11. 2015, ze dne 30. 10. 2015;
2. rozhodnutí vydané MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v rejstříku škol a školských zařízení čj. 26 215/2009-21, s účinností od 18. 1. 2010, ze dne 18. 1. 2010 (nejvyšší povolený počet žáků);
3. výpis z Rejstříku škol a školských zařízení z 9. 2. 2017;
4. jmenování do funkce ředitelky školy Radou Města Cheb s účinností od 1. 8. 2007 z 25. 6. 2007;
5. prodloužení doby trvání poměru ředitelů škol a školských zařízení na dalších 6 let vydané Městem Cheb – odborem školství, tělovýchovy a kultury z 1. 6. 2013;
6. jmenování do funkce zástupce ředitele školy účinné od 1. 8. 2007 z 1. 8. 2007 vydané ředitelkou školy;
7. kniha úrazů vedená od 10. 10. 2008;
8. identifikace a hodnocení rizik – žáci z 15. 4. 2014;
9. souhlas se zřízením přípravné třídy základní školy na školní rok 2016/2017 vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje ze 4. 3. 2016 včetně finančního zajištění;
10. souhlas se zřízením třídy přípravného stupně základní školy speciální na školní rok 2016/2017 vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje ze 4. 3. 2016 včetně finančního zajištění;
11. udělení výjimky z nejnižšího počtu dětí v přípravné třídě základní školy na 6 dětí (výpis usnesení RM č. 452/17/2016 z 22. 9. 2016) ze 7. 10. 2016;
12. směrnice pro organizování školních výletů účinná od 12. 1. 2012;
13. účtový rozvrh, hlavní kniha účetnictví, účetní závěrka 2015, 2016;
14. souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga udělený Krajským úřadem Karlovarského kraje ze 7. 9. 2016 včetně finančního zajištění funkce asistenta pedagoga na školní rok 2016/2017;
15. personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (pracovní smlouvy včetně dodatků a změn, pracovní náplně, výpisy z evidence Rejstříku trestů u nově přijatých do pracovního poměru, platové výměry, fotokopie dokladů o dosažené kvalifikaci, osvědčení o dalším vzdělávání);
16. plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2016/2017 z 29. 9. 2016;

17. rozvrhy hodin vedených ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
18. záznamy z hospitací ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 ke dni hospitační činnosti;
19. organizační řád školy ze dne 2. 12. 2016;
20. koncepce rozvoje a řízení základní školy Cheb v období let 2015 – 2020 ze dne 9. 10. 2015;
21. školní vzdělávací program pro školní družinu Škola – základ života, ze dne 16. 4. 2014;
22. časový plán školní družiny pro školní rok 2015/2016;
23. školní vzdělávací program pro základní školu speciální Škola pro život platný od 1. 9. 2010;
24. školní vzdělávací program pro přípravnou třídu aktualizovaný od 1. 9. 2016;
25. školní vzdělávací program pro základní školu s názvem Otevřená škola s platností od 1. 9. 2016;
26. školní matrika dětí a žáků vedená ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
27. vnitřní řád školní družiny platný od 1. 5. 2014;
28. vybrané žákovské knížky;
29. výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016;
30. záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
31. dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
32. doklad o přijímání a přestupech žáků ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
33. školní řád ze dne 14. 2. 2017;
34. záznamy práce metodických sdružení ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
35. dokumentace školního poradenského pracoviště.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková v. r.

Bc. Monika Boháčková, tlumočnick českého znakového jazyka

Bc. Monika Boháčková v. r.

Mgr. Marcela Gerdová, speciální pedagog

Mgr. Marcela Gerdová v. r.

Mgr. Andrea Krajčíková Kalců, odborník na vzdělávání žáků se sluchovým postižením

*Mgr. Andrea Krajčíková Kalců
v. r.*

Mgr. Hana Podešvová, školní inspektorka

Mgr. Hana Podešvová v. r.

Mgr. Zdenka Spalová, školní inspektorka

Mgr. Zdenka Spalová v. r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Mgr. Marie Vrátníková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 7. dubna 2017

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miloslava Hartmannová, ředitelka školy

*Mgr. Miloslava Hartmannová
v. r.*

V Chebu 26. dubna 2017